

OGOVARANJE

*(i njegova opasnost za novog
muslimana)*

الغيبة و خطرها على المسلم الجديد باللغة الكرواتية

Autor:

Ahmed al Emir

Prijevod:

European Islamic Research Center (EIRC)

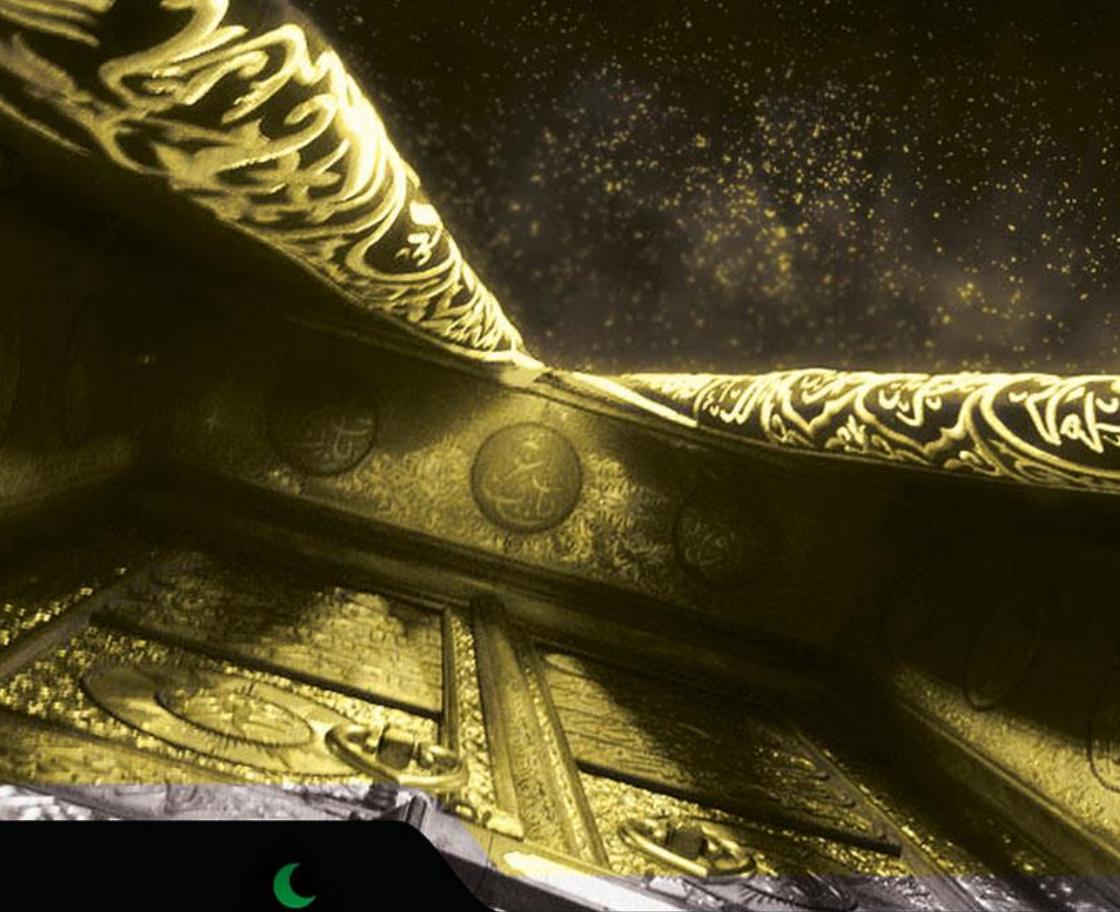
& Abd Allah Al-Slovini

Lektor hrvatskoga jezika: Melika Balić

magistar književnosti naroda BiH i bosanskoga, hrvatskoga,
srpskoga jezika

WWW.ISLAMLAND.COM

ISLAM LAND

GROW GOODNESS BY YOUR HAND

EXPLORE ISLAM IN ALL LANGUAGES

WWW.ISLAMLAND.COM

1. UVOD

U ime Allaha, Milostivog, Samilosnog

Neka je salavat i selam na najuglednijeg i najčasnijeg od poslanika, Muhammeda, sina Abdullaha, na njegove ashabe i njegovu porodicu, sve zajedno do Sudnjega dana.

Dapače je od najčešćih opasnih stvari za muslimana i novog muslimana njegovo sučeljavanje s ogovaranjem (gibetom) i prenošenjem tuđih riječi (nemimet), pa čak i ako to čini nehotice. Ogovaranje je opasno za sve; kako za pojedinca tako i za društvo. Od njegovih je osovjetskih opasnosti da ono širi i prenosi prijezir, neprijateljstvo i mržnju među ljudima, a njegova se ahiretska opasnost ogleda u tome što će ljudi biti naglavačke bačeni u vatru i to na lica. Neka nas Uzvišeni Allah sačuva, kao što nas je o tome obavijestio naš poslanik i miljenik Muhammed, sin Abdullaha, neka je salavat i selam na njega, kada je kazao: **“Zar će ljudi biti bacani na svoje noseve u vatru, osim zbog plodova njihovih jezika.”**

Zato novi musliman treba biti oprezan u vezi s tom stvari i tome obratiti najveću pažnju, i to tako da ne spominje odsutnoga brata muslimana, osim ako spomene ono što on voli da se o njemu spomene, a u islamskom okružju svaka osoba ima pravo na staranje o zaštiti časti i ličnoga spominjanja. Islamski je tolerantni Šerijat (vjerozakon) posvetio iznimnu pozornost podsticanju ljudi na zблиžavanje, širenje međusobne ljubavi, samilost i povezivanje, tako da cjelokupno muslimansko društvo postane poput čvrste zgrade čiji dijelovi povezuju i učvršćuju jedni druge. Allahov Poslanik, s. a. v. s., kaže: “Vjernik je prema vjerniku¹ poput zgrade čiji dijelovi

---

¹ Tj. stanje vjernika u svom potpomaganju brata vjernika.

povezuju jedni druge; pa je onda spleo prste jedne ruke drugom.”

(Sahih Buhari)

Autor

2. DEFINICIJA OGOMBARANJA (GIBETA)

Ebu-Hurejre, r. a., prenosi da je Allahov Poslanik, s. a. v. s., upitao: “Znate li što je ogovaranje?” Rekli su: ‘Allah i Njegov Poslanik to najbolje znaju.’ Rekao je: ‘Da govorиш o svome bratu ono što on ne voli.’ Rečeno je: ‘A što ako je istina ono što o njemu govorim?!’ Rekao je: ‘Ako to bude istina – ogovorio si ga, a ako ne bude – onda si ga potvorio.’”

(Sahih Muslim)

3. ZABRANA OGOMBARANJA U ČASNOM KUR'ANU

Uzvišeni kaže: “Teško svakom klevetniku – podrugljivcu.”

(Sura Al Humaza, 1. ajet)

Uzvišeni kaže: “I ne slušaj nijednog krivokletnika, prezrena, klevetnika, onoga koji tuđe riječi prenosi.”

(Sura Al Kalem, 10. i 11. ajet)

Uzvišeni kaže: “O, vjernici, klonite se mnogih sumnjičenja, neka sumnjičenja su, doista, grijeh. I ne uhodite jedni druge i ne ogovarajte jedni druge! Zar bi nekome od vas bilo draga da jede meso umrloga brata svoga – a vama je to odvratno – zato se bojte Allaha. Allaha, doista, prima pokajanje i samilostan je.”

(Sura Al Hudžurat, 12. ajet)

Uzvišeni kaže: “**On ne izusti nijednu riječ, a da pored njega nije prisutan Onaj tko bdije.**”

(Sura Kaf, 18. ajet)

Uzvišeni kaže: “**Ne povodi se za onim što ne znaš! I sluh, i vid, i razum, za sve to će se, doista, odgovarati.**”

(Sura Al Isra, 36. ajet)

Uzvišeni kaže: “**A oni koji vjernike i vjernice vrijedaju, a oni to ne zaslužuju, tovare na sebe klevetu i pravi grijeh.**”

(Sura Al Ahzab, 58. ajet)

4. ZABRANA OGVARANJA U VJEROVJESNIKOVOM (ﷺ) SUNNETU

Allahov je Poslanik (ﷺ) rekao: “**Nemam (osoba koja prenosi govor ljudi kako bi se širila smutnja među ljudima) neće ući u Džennet (Raj).**”

(Sahih Muslim)

Allahov je Poslanik (ﷺ) rekao: “**Želite li da vas obavijestim o najboljima među vama?**” ‘Da’, odgovorili su. On je rekao: ‘Oni, kada ih vide ljudi, podsjetite vas na Allaha (tj. kada ih ljudi vide, počinju spominjati Allaha, pošto oni imaju dobra svojstva).’ On je upitao: ‘Da li da vas obavijestim o najgorima među vama?’ ‘Da’, odgovorili su. On je rekao: ‘Oni koji hodaju radi prenošenja riječi i čine smutnju među voljenima, želeći dovesti nevine ljudi u teške situacije (poteškoće, nered, grijeh, preljubu, neispravnost).’”

(Sahih Al Edebul-Mufred)

Vjerovjesnik (ﷺ) je rekao: “Čuvajte se (lošeg) sumnjičenja, jer je sumnjičenje, doista, najlažniji govor! Nemojte prisluškivati i uhoditi jedni druge!² Nemojte se takmičiti (u zlu), jedni drugima zavidjeti i jedni druge mrziti!³ Nemojte jedni drugima okretati leđa.⁴ Budite Allahovi robovi, braća.”

(Sahih Muslim)

Allahov je Poslanik (ﷺ) rekao: “O, vi, koji ste užvjerivali svojim jezicima, a iman još nije ušao u vaša srca, nemojte ogovarati muslimane i istraživati njihove mahane, jer onaj tko otkriva njihove mahane, Allah će otkriti njegove mahane, a čije mahane Allah otkrije, osramotit će ga u njegovoj kući.”

(Sahih, navodi ga Ebu Davud, Albani ga ocjenjuje kao sahih u Sahihu Al Džamiu broj 7984)

Allahov je Poslanik (ﷺ) rekao: “Pojedini od vas vide nečistoću⁵ (nešto sitno) u oku svoga brata, dok kod sebe ne vidi palmino deblo!”⁶

---

² Istraživanje mana ili pretraživanje unutarnjih tj. skrivenih stvari, a većinom se uhodi zbog zla. Uhoda je posjednik neke zle tajne, a anđeo posjednik dobre tajne.

³ Međusobno takmičenje je od takmičenja, a to je želja po nečemu i traženje monopola s tim te prvenstva (visokoga položaja) u tome. Zabranjuje se natjecanje u ovozemaljskim stvarima da bi se tražio ponos i uzvišenost nad ljudima, ali u stvarima dobra dozvoljeno je takmičenje, čak i pohvalno zbog govora Uzvišenog Allaha: “I neka se natječu oni koji hoće da se natječu!” (Sura Al Mutaffifun, 26. ajet)

⁴ Misli se na međusobno okretanje, napuštanje i rivalstvo.

⁵ Ono što padne u oko i piće od prašine, prljavštine kao zemlja, slamčica itd.

(Sahih Ibn Hibani, Albani ga je ocijenio kao sahih u Sahihu Al Džamiu broj 8013, As Sahih br. 33 i u Sahihu At Tergibu va At Terhibu br. 2331)

Aiša, neka je Allah njome zadovoljan, kaže: “**Rekla sam Vjerovjesniku** (ﷺ): ‘Dovoljno je tebi da je Safija takva i takva.’”⁷ - Kažu neke ravije: to znači da je ona niskoga rasta - On je odgovorio: ‘Rekla si riječ, kada bi se pomiješala s vodom mora, promijenila bi je!’”⁸

(Sahih Ebu Davud, Tirmizija kaže da je hadis hasen sahih, Albani ga je ocijenio kao sahih u Al Miškatu br. 4857)

Allahov je Poslanik (ﷺ) rekao: “**Doista rob izgovori riječ na koju i ne obraća pažnju,**⁹ a radi nje će biti bačen u vatru dublje nego što je razdaljina od istoka do zapada.”

(Sahih Muslim)

Allahov je Poslanik (ﷺ) rekao: “**Doista rob izgovori riječ ne obraćajući na nju pažnju, stigne tamo gdje stigne,**¹⁰ a Allah mu zbog nje upiše Svoje zadovoljstvo do Sudnjega dana, a doista rob izgovori riječ ne obraćajući na nju pažnju, stigne tamo gdje stigne, a Allah mu zbog nje upiše Svoju srdžbu do dana kada Ga bude sreo.”

(Sahih Ibn Hibani, navodi ga Malik, a Tirmizi kaže da je hasen sahih, navodi ga i Nisai i Ibn Madže u svojim sahihima te

---

⁶ Ovdje se misli na veliku manu., tj. on vidi malu manu kod drugoga, a zaboravlja veliku kod sebe.

⁷ Njene vidljive mane su takve i takve, tj. ona je niskoga rasta.

⁸ Tj. ta riječ bi izmiješala vodu mora takvim miješanjem da bi s njom promijenila njen ukus ili miris zbog žestine njene pokvarenosti i ružnoće i to je od najboljeg saopćavanja o zabrani ogovaranja.

⁹ Ne razmišlja o njoj je li dobra ili ne.

¹⁰ Niti očekuje da će ona dobiti taj stupanj.

Hakim koji kaže da je ispravan lanac, Albani ga je ocijenio kao sahih u Sahihu broj 888)

Navodi se od Enesa, neka je Allah njime zadovoljan: “**Ara pi bi posluživali jedni druge tokom putovanja. S Ebu Bekrom i Omerom je bio jedan čovjek koji ih je posluživao. Nakon što su njih dvojica spavali te se probudili, otkrili su da im nije pripremljena hrana. Zatim je jedan drugome rekao: ‘On spava, kao da spava u svojoj kući.’**¹¹ Potom su ga probudili i rekli mu: ‘Idi do Allahovog Poslanika (ﷺ) i reci mu da ga Ebu Bekr i Omer selame (šalju selam-pozdravljuju ga selamom) i traže neku hranu (dodatak) koji se može jesti uz kruh.’ Zatim mu (kada je on došao Poslaniku) Poslanik (ﷺ) reče: ‘Poselami i njih od mene i obavijesti ih da su oni već uistinu jeli hranu (dodatak) uz kruh.’ Njih dvojica su se uplašili te su došli do Vjerovjesnika (ﷺ) i rekli: ‘O, Allahov Poslaniče, poslali smo ga tebi tražeći nešto da jedemo zajedno s kruhom, a ti si rekao da smo mi uistinu već jeli. A što smo to mi jeli?’ On je rekao: ‘Meso svoga brata. Tako mi Onoga tko ima moju dušu u svojim rukama, ja doista vidim njegovo meso među vašim očnjacima, (tj. vidljivo meso koje su oni zanemarili).’ Oni su rekli: ‘Traži oprost za nas.’ Poslanik (ﷺ) je rekao: ‘Neka on moli za vaš oprost.’”

(Hadis navodi Al Haraiti u Musavijul-Ahlak (186) i Ad Dija Al Makdisij u Al Muhtareh (2/33/2), Albani ga je ocijenio kao sahih u Al Silsile As Sahiha 2608)

Pripovijeda Ibn Abbas (Allah bio njime zadovoljan): “**Vjerovjesnik (ﷺ) je jednom prolazio pored dvaju kaburova i rekao: ‘Ova dvojica se, doista, kažnjavaju, a ne**

---

¹¹ Znači da ovo spavanje liči na spavanje u domu, a ne na spavanje na putovanju, pa su ga kritizirali zbog dugoga spavanja.

kažnjavaju se zbog nekog velikog grijeha. Jedan od njih se nije pokrivaо kod mokrenja,¹² dok je drugi činio nemimet – prenosio riječi kako bi zavadio dvije strane.”

(Sahih Buhari)

Navodi se od Abdullaха ibn Mesuda (nek je Allah njime zadovoljan) da je kazao: “**Bili smo kod Vjerovjesnika (ﷺ), jedan čovjek je ustao i otišao. Drugi je počeo pričati protiv njega (onoga koji je otišao). Vjerovjesnik (ﷺ) mu je rekao: ‘Očetkaj zube.’ On reče: ‘Ali, zbog čega? Nisam jeo meso.’ A on (Vjerovjesnik) mu reče: ‘Doista si ti jeo meso svoga brata!’”**

(Sahih, navodi ga Taberani, Albani ga je ocijenio kao sahих u Sahihu At Tergibu va At Terhibu 2837, navodi se u Gajetul-Meram 428)

Muaz bin Džebel (nek je Allah njime zadovoljan) navodi: “**Da su oni spomenuli, kod Allahovog Poslanika (ﷺ), jednog čovjeka govoreći: ‘On ne jede sve dok mu nije pripremljeno jelo¹³ i ne uzjaše (devu) sve dok mu nije osedlana.’**”¹⁴ Pa je Vjerovjesnik (ﷺ) rekao: ‘Vi ste ga ogovorili.’ Oni su rekli: ‘O, Allahov Poslaniče, uistinu smo mi rekli ono što se nalazi kod njega (tj. samo istinu o njemu).’ Poslanik (ﷺ) je rekao: ‘To je dovoljno (da se smatra kao tvoj grijeh) kada spomeneš svog brata (s nečim što mu se ne sviđa), čak iako je to o njemu istina.’”

(Sahih, navodi ga Asbehani i Begavi u Šerhu-Sune 3562, Albani ga je ocijenio kao sahих u Sahihu 2667)

---

¹² Nije se pokrivaо prilikom obavljanja male nužde (mokrenja).

¹³ Ne jede tj. on ne priprema hranu, čeka sve dok mu se hrana ne dadne da jede.

¹⁴ Kada želi uzjahati životinju, čeka da mu drugi osedlaju životinju i tako obave njegovo posluživanje.

5. LIJEČENJE OGOMBARANJA (GIBETA)

Allahov je Poslanik (ﷺ) rekao: “**Tko vjeruje u Allaha i Sudnji dan, neka govori ono što je dobro ili neka šuti.**”

(Sahih Buhari)

Allahov je Poslanik (ﷺ) rekao: “**Niko od vas neće vjerovati, sve dok svome bratu ne bude želio ono što i sam sebi želi.**”

(Sahih Buhari)

Navodi se od Ebu Jusra bin Amra (neka je Allah njime zadovoljan) da je kazao: “**O, Allahov Poslaniče, uputi me na radnju kojom će ući u Džennet. On je rekao: ‘Obuzdaj ovo – i pokazao je na svoj jezik.’ Ja sam mu to (pitanje) ponovio, a on je rekao: ‘Majka te pogubila¹⁵ (tj. propao si), zar će ljudi biti bacani na svoje noseve u vatru, osim zbog plodova njihovih jezika.’”**

(Sahih, navodi ga Ahmed)

Navodi se od Sufjan bin Abdullah as Sakafij (neka je Allah njime zadovoljan) da je kazao:

“**Rekao sam: ‘O, Allahov Poslaniče, reci mi nešto čega će se pridržavati.’¹⁶ On je rekao: ‘Reci: Allah je moj Gospodar, a zatim ustraj na pravom putu.’ Ja sam rekao: ‘Čega se najviše plašiš za mene, Allahov Poslaniče?’ On (Poslanik ﷺ) se uhvatio za svoj jezik i rekao: ‘Ovoga.’”**

(Sahih navodi ga Ibn Hibani, Albani ga je ocijenio kao sahih u Zilalul-Dženne 22/15 i Tahridžul-Miškatu 15 i 4843)

---

¹⁵ Majka te pogubila, odnosno izgubila.

¹⁶ Čega će se čvrsto pridržavati.

Ukbe bin Amir je (neka je Allah njime zadovoljan) kazao: **“Rekao sam: ‘O, Allahov Poslaniče, u čemu je spas?’ On je odgovorio: ‘Čuvaj (obuzdaj) svoj jezik, drži se svoga doma i plači nad svojim grijehom.’”¹⁷**

(Sahih, navodi ga Ahmed, Tirmizi, Albani ga je ocijenio kao sahih u Sahihul-Džamiu 1392, u As Sahiha je pod hadisom 1122)

Allahov Poslanik je (ﷺ) rekao: **“Kada čovjek osvane, cijelo tijelo se uistinu pokori jeziku i govori mu: ‘Boj se Allaha zbog nas, jer naša sudbina zavisi od tebe, pa ako budeš na ispravnom putu, i mi smo na ispravnom putu, a ako skreneš, i mi ćemo skrenuti s pravog puta.”**¹⁸

(Sahih, navodi ga Ahmed, Tirmizi, Albani ga je ocijenio kao sahih u Sahihul-Džamiu 351, sahih u At Tergibu i At Terhibu 2871)

Allahov je Poslanik (ﷺ) rekao: **“Musliman je onaj od čijeg jezika i ruku su muslimani sigurni.”**

(Mutefekun alejhi)

Allahov je Poslanik (ﷺ) rekao: **“Tko mi garantira¹⁹ za svoj jezik²⁰ i spolno mjesto²¹, ja mu garantiram Raj.”**

(Sahih Buhari)

---

¹⁷ Boravi u svom domu, ne izlazi iz njega osim u nuždi i ne sijeli s ljudima, jer je uistinu u sjedenju s ljudima najveća šteta.

¹⁸ Cijelo tijelo se ponizi i pokori jeziku tj. svi udovi su pokorni i poslušni jeziku.

¹⁹ Tko će to sačuvati i dati mu njegovo pravo.

²⁰ Doslovno je rečeno – između dviju vilica (čeljusti), a misli se na jezik.

²¹ Doslovno je navedeno – što je između nogu, a misli se na spolni organ.

6. POKUĐENOST OGUVANJA KOD DOBRIH PREDAKA (SELEFUS-SALIHA)

Abdullah ibn Mas'ud je (Allah bio njime zadovoljan) rekao: **“Kod koga bude ogovoren vjernik i on ga odbrani, Allah će ga nagraditi dobrim na ovom i onom svijetu, a kod koga bude ogovoren vjernik, a on ga ne odbrani, Allah će ga kazniti zlom na ovom i onom svijetu. I niko ne proguta gori zalogaj od onoga tko ogovara vjernika; ako kaže o njemu ono što zna, on ga je već ogovorio, a ako kaže o njemu ono što ne zna, onda ga je potvorio (tj. slagao na njega).”**

(Sahih, navodi ga Buhari u Al Edebul-Mufrid, pogledaj sahih Al Edebul-Mufrid 567)

Kajs bin Ebu Hazim je rekao: **“Amr bin al As je hodao s grupom svojih prijatelja i prošao je pored leša mazge, a leš je već bio nadut. Rekao je: ‘Tako mi Allaha, da neko od vas jede sve ovo dok ne napuni svoj želudac, bolje je, nego da jede meso muslimana (tj. da ga ogovara).’”**

(Sahih, Al Edebul-Mufrid, pogledaj Sahih Al Edebul-Mufrid 569)

Al Hafiz ibn Hadžer je ogovaranje objasnio: **“Spomenuti nekoga po nečemu što on prezire, svejedno je li to u tijelu osobe, njegovoj vjeri, njegovom ovojsvjetskom životu, njegovom nefsu, fizičkom izgledu, moralu, bogatstvu, ocu (ili majci), djetetu, supruzi (ili suprugu), slugi, odjeći, pokretu, osmijehu, mrštenju ili bilo kojoj drugoj stvari u vezi s njim, svejedno je li to spomenuto verbalno (govorom), išaretom (gestikulacijom) ili simbolom.”**

7. ODNOS (PROPIST) ONOGA TKO ČUJE OGOVARANJE BRATA MUSLIMANA

Onaj tko čuje da jedna osoba ogovara drugu, dužan je to spriječiti (zabraniti udaranje na čast brata) i zanijekati (opovrgnuti) njegov govor, a ako je nemoćan to uraditi ili se njegovo zanijekanje ne prihvati, napustit će to sijelo ako može.

Allahov je Poslanik (ﷺ) rekao: “**Onaj tko brani čast svog brata, Allah će sačuvati njegovo lice od vatre na Sudnjem danu.**”

(Sahih, navodi ga Ahmed, Tirmizi (i kaže da je hadis hasen), Albani ga je ocijenio kao sahih u Sahihul-Džamiu 6262, sahih u At Tergibu i At Terhibu 2848)

Allahov je Poslanik (ﷺ) rekao: “**Ako musliman brani čast svog brata u njegovom odsustvu, Allah će ga, doista, oslobođiti od vatre na Sudnjem danu.**”²²

(Sahih, navodi ga Ahmed, Taberani, Albani ga je ocijenio kao sahih u Sahihul-Džamiu 6240)

Poslanik (ﷺ) je sjedio među svojim drugovima na Tebuku i rekao: “**Šta se dogodilo s Ka'bom bin Malikom (tj. zašto nije izašao da ratuje na Tebuk)?**” Čovjek iz plemena Banu Selemeh je rekao: ‘O, Allahov Poslaniče, njegovo ga je dopadanje samim sobom i svojim ogrtačem zadržalo, pa

---

²² Odbrani ga, jer čuje onoga tko ga kritizira i tako on odgovori kritičaru koji ga ogovara, i to savjetujući ga da mu nije dozvoljeno tako govoriti ili mu objašnjavajući da je laž to što govori.

gleda njegove krajeve!' Mu'az bin Džebel je rekao: 'Kako je loše to što si rekao, tako mi Allaha, o, Allahov Poslaniče, mi ne znamo o njemu ništa drugo, osim dobro!' Pa je Allahov poslanik (ﷺ) šutio."²³

(Mutefekun alejhi)

8. ŠTO JE DOZVOLJENO OD OGOVARANJA

Kemaluddin Ebu Šerif je rekao (kao što je to spomenuo As San'ani u Subulus-Selamu):

"Kritiziranje ili korenje (grdenje) ne spada u ogovaranje u šest slučajeva... onaj tko se požali na zulum (nepravdu), onoga koga je potrebno opisati ispravno radi identifikacije, na onoga na koga je potrebno upozoriti ljude, onoga tko pokazuje javni nemoral, onaj tko traži nečije mišljenje (fetvu) i za onoga tko traži podršku kako bi se uklonilo zlo."

Tako je dozvoljeno mazlumu da se požali kadiji govoreći: "Taj i taj mi je učinio zulum s tim."

Dozvoljeno je ako je osoba poznata po nadimku (a poznaju ga samo po tom nadimku) poput onoga ko je šepav (hromost) ili razrok (strabizam), da se time prepoznaže, ali je zabranjeno nazivati ga tim nadimkom s namjerom da se obezvrijedi. Ako ga je moguće prepoznati po drugom imenu, onda je to bolje.

Također je dopušteno upozoriti muslimane na zlo neke osobe i da im se da savjet (u vezi s njom). Primjerice, savjetovanje

---

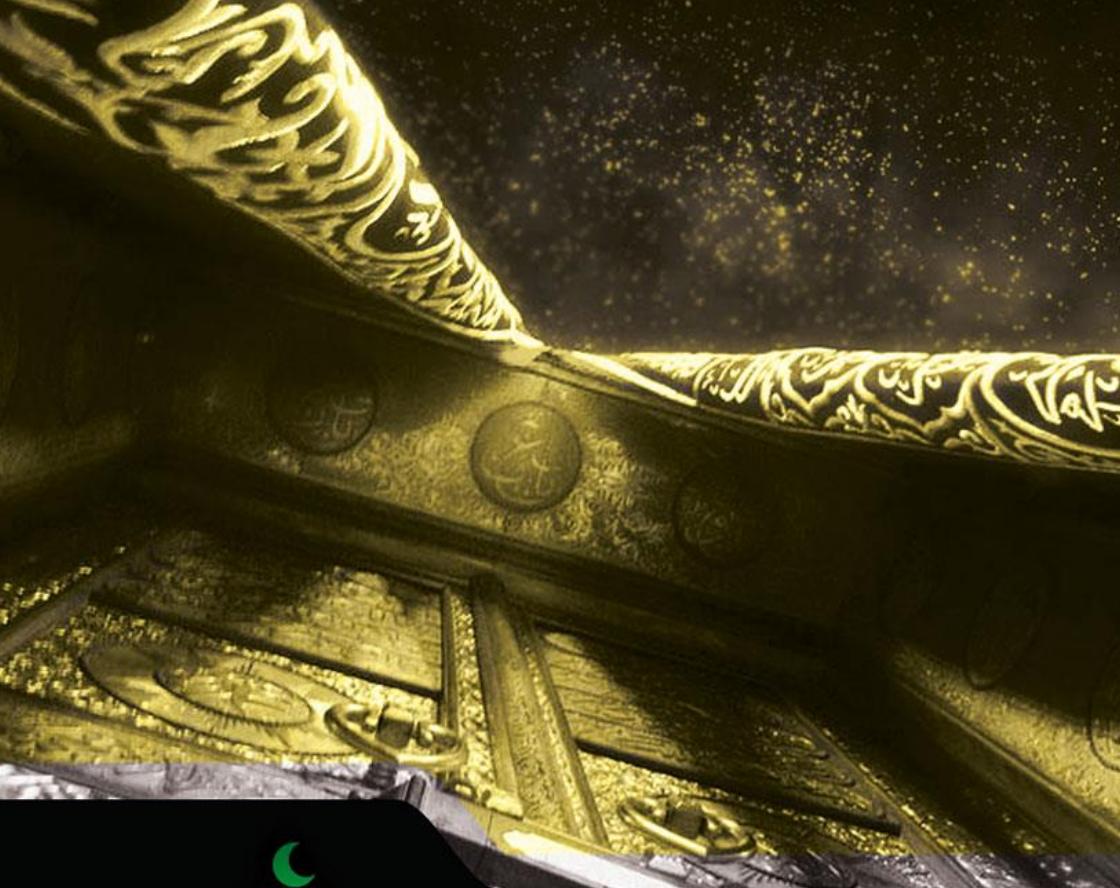
²³ Njegovo ga je samodopadanje i dopadanje njegovim ogrtačem spriječilo da izađe u borbu, pa je gledao u krajeve svog ogrtača.

čovjeka kada se radi o sklapanju braka (buduće tazbine) ili kada se radi o poslovnom partnerstvu ili, pak, u pogledu susjeda (susjedstva). Osoba koja savjetuje ne smije ništa kriti, ali on treba spomenuti sve što nije u redu s tom osobom i treba imati isključivo namjeru savjetovanja.

Čovjek može ogovoriti osobu zbog vidljivog javnog nemoralta ili njegove inovacije (bide) u vjeri. Primjerice, kada osoba javno piye alkohol ili uzima (otima) ljudima novac na nepravedan način. Tada je dopušteno da ga spomenemo sa onim što javno radi (od grijeha), ali je zabranjeno spominjati njegove druge nedostatke koje javno ne radi.

Dozvoljeno je osobi da ode kod kadije (suca) radi traženja njegovog mišljenja (savjeta), zbog osobe koja mu je učinila zulum (nasilje), da kaže: "Taj i taj mi je učinio zulum na taj i taj način." I pita kadiju ima li on pravo uraditi to što je uradio, te kako da ispravi nepravdu i uzme svoje pravo od njega (zalima).

Također je dopušteno onome tko želi odstraniti ono što je loše i vratiti grešnika (nepokornog) na pravi put, reći (drugoj osobi): "Taj i taj je uradio to. Spriječi ga od toga." Njegova namjera mora biti da se ukloni loša stvar, a ako mu nije ta namjera, onda je zabranjeno.

 ISLAM LAND
GROW GOODNESS BY YOUR HAND
EXPLORE ISLAM IN ALL LANGUAGES

WWW.ISLAMLAND.COM